

Laekunud ettepanekud Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele ning nendega arvestamine		
Esitaja ja kuupäev	Ettepanek, seisukoht või küsimus	Ettepanekuga / seisukohaga arvestamine/mittearvestamine
Maa-amet (Tambet Tiits, peadirektor) 03.12.2019 kiri nr 6-3/19/17423-2	1. Üldplaneeringu lähteseisukohtade joonisele „Maakasutus“ on jooniseosale kantud maardlate piirid erinevat värvi joontega, kuid joonise legendis ei ole nende joonte tähendusi kirjeldatud. Palume täpsustada.	Joonist on täpsustatud.
	2. Üldplaneeringu lähteseisukohtade joonise „Maakasutus“ jooniseosal on sinise joonega tähistatud olemasolevate mäeeraldiste piirid ning helelilla täitevärviga mäetööstusmaa juhtotstarbega alad. Palume legendi lisada sinise joonega tähistatud mäeeraldiste piiri kirjelduse.	Joonist on täpsustatud.
	3. Lisaks märgime, et joonisel on märgitud Toolse-Lääne lubjakivikarjääri (loa nr KMIN-124) mäeeraldiste piir, kuid puudub mäeeraldiste teenindusmaa mäetööstusmaa juhtotstarve. Palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve olemasolevate mäeeraldiste teenindusmaa aladele ja reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarve nendele mäeeraldiste teenindusmaa aladele, kus on menetluses maavara kaevandamise loa taotlus. Vajadusel võib mäetööstusmaade juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe	Seisukohaga arvestatakse üldplaneeringu koostamise käigus. Joonisel on kujutatud hetkel katastrisse kantud otstarbed ehk olemasolev olukord.
	4. Seletuskirja peatükis 15. „Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine“ on kirjeldatud, et Rakvere valla territooriumil asub kaks kruusamaardlat, kolm liivamaardlat, kaks lubjakivimaardlat, kuus tubamaardlat, kolm põlevkivi- ja kaks fosforiidimaardlat. Lisaks asub vallas kolm uuringuvälja - Pada, Kohala ja Haljala. Täpsustame, et Rakvere vallas asub ühe, Eesti põlevkivimaardla, kolm maardlaosa: Kohala, Pada ja Haljala uuringuväljad. Palume seletuskirja täpsustada.	Üldplaneeringu lähteseisukohad on täpsustatud.
	5. KSH väljatöötamise kavatsuse seletuskirja peatükis 6.2.6 „Maavarad“ on kirjeldatud (tsiteerin): „Kogu valla territooriumil paiknevad aluspõhjakiivimitega seotud suured passiivsed põlevkivi- ja fosforiidivarud, kuhu kuuluvad Eesti põlevkivimaardla (Kohala, Pada ja Haljala uurimisväljad) ning Toolse ja Rakvere fosforiidimaardlad.“. Täpsustame, et Rakvere vallas asuvad Eesti põlevkivimaardla Kohala, Pada ja Haljala uuringuväljad, mitte uurimisväljad. Palume eelpool tsiteeritud lauset täpsustada.	KSH väljatöötamise kavatsust (VTK) on täpsustatud.
	6. Seletuskirja peatükis 15. „Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine“ palute Maa-ametilt vektorandmeid Rakvere valla aladel paikneva diktüoneemakilda kohta. Aastal 2008 OÜ Eesti Geoloogiakeskus poolt koostatud digitaalsed kaardiandmed graptoliitargilliidi (endise nimega diktüoneemakilda) kohta on vektorandmetena võimalik alla laadida Maa-ameti geoportaalist.	Info teatavaks võetud.
	7. Seletuskirja peatükis 15. „Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine“ on kirjeldatud, et Rakvere valla probleemiks on piirkonna lõunaosas paiknev mahajäetud Ubja kaevandus. Vanade kaevanduskäikude varingutest, mis ei ole prognoositavad, tekivad maapinna langused. Olenevalt konkreetse muutuse eripärast ja kohast, toimub maapinna liigniiskumine ja kahjustuvad kuivendussüsteemid. Täiendava informatsioonina lisame, et Tallinna Tehnikaülikool koostas 2015. aastal töö „Põlevkivi altkaevandatud alade planšettide digitaliseerimine ja stabiilsushinnangu andmine“, mille andmed on allalaetavad Maa-ameti geoportaalist aadressil.	Info teatavaks võetud. Altkaevandatud alade planšetid kantakse kaardile.
	8. KSH väljatöötamise kavatsuse peatükis 6.2.6 „Maavarad“ on kirjeldatud, et Rakvere valla maapöues paiknev põlevkivi on madalakvaliteediline ning ei kaalu üles kõrge mullaboniteediga põldude hävitamist kaevandamise tulemusel. Fosforiidikiht asub vahetult diktüoneemaargilliidi all, seetõttu	Seisukohaga arvestatakse osaliselt.

	tuleks fosforiidi kättesaamiseks kõigepealt diktüoneemaargilliit eemaldada, mis võib aga põhjustada suuri keskkonnaprobleeme, sest diktüoneemaargilliitil on omadus hapnikuga kokku puutudes süttida (Rakvere valla arengukava 2019-2035, 2019). Lisaks on samas peatükis kirjeldatud, et tulenevalt nii põlevkivi kui fosforiidi kaevandamise keskkonnohtlikkusest ning kogu valla elukeskkonna hävitamise võimalusest kaevanduste tekkimise tulemusena, Rakvere valla arengukava 2019-2035 ei näe ette võimalust nende kahe maapõue vara kaevandamiseks. Peamiseks eesmärgiks on aktiivselt osaleda Pandivere veekaitse ala taasloomisel (vt ptk 6.3.2), et välistada kaevandamise negatiivne mõju Eestimaa põhjaveele (Rakvere valla arengukava 2019-2035, 2019). Selgitame, et kaevandamistehnoloogia areneb järjepidevalt, mistõttu üldplaneeringus võimalike kaevandamismeetodite kirjeldamine ei ole otstarbekas. Näiteks võib tulevikus osutuda võimalikuks kaevandamine põhjaveetasel alandamata, robotite abil või kohese tagasitäitmisega materjalidega, mis põhjavee keemilist koostist ei halvenda. Kuivõrd täpsem kaevandamise tehnoloogia ei ole üldplaneeringu koostamise ajal teada, ei ole kohane ka kaevandamisega kaasnevate keskkonnamõjude kirjeldamine olemasoleval kujul. Soovitame kõnealuse teema üldplaneeringu dokumentides vormistada soovitusena, millega tuleb arvestada kaevandamisloa andmise otsuse kaalumisel	KSH VTK ptk-i 6.2.6. „Maavarad“ sõnastust kaevandamisega kaasnevate keskkonnamõjude osas on muudetud. Edaspidi võetakse kaevandamisega kaasnevate mõjude teema käsitlemisel aluseks 2018. aasta Tartu Ülikooli projekti "Virumaa maavarade võimaliku kaevandamise keskkonnamõjud põhja- ja pinnaveele ning maastikule keskkonnageoloogiliste mudelitega analüüsituna koos alternatiivsete leevendusmeetmetega" aruande.
	9. Üldplaneeringu lähteülesande seletuskirjas soovite Keskkonnaministeeriumilt ja Maa-ametilt informatsiooni, millised on riiklikud maavarade kaevandamise plaanid. Kas ja millal on plaanis kasutusele võtta Rakvere vallas paiknevad varud? Kuidas peaksime lähenema aktiivsetele ja passiivsetele varudele? Kas võime passiivsete varudega üldplaneeringu koostamisel mitte arvestada. Rakvere vallast ca 65% on kaetud maavarade varudega. Millistel tingimustel võime antud aladel valla arengut ja maakasutust planeerida? Selgitame, et Riigikogu võttis 06.06.2017 otsusega vastu „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“, mille kohaselt on maapõuepoliitika visioon ja üleriigiline eesmärk järgmine: maapõue ja seal leiduvaid loodusvarasid uuritakse ning kasutatakse Eesti ühiskonnale võimalikult suurt väärtust looval moel, arvestades keskkonnavalasid, sotsiaalseid, majanduslikke, geoloogilisi ja julgeoleku aspekte ning Eesti pikaajaline eesmärk maapõue valdkonnas on tagada maapõueressursside teaduspõhine, riigi majanduskasvule ja ressursitõhususele suunatud keskkonnahoidlik ning inimeste tervist säilitav haldamine ja kasutus. Samal ajal on oluline vähendada sõltuvust taastumatutest loodusvaradest. Palume Rakvere valla üldplaneeringu koostamisel juhendada ka dokumendist „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Lisaks soovitame üldplaneeringu koostamisel arvestada Põlevkivi kasutamise riikliku arengukavaga 2016-2030, mis kinnitati 16.03.2016 Riigikogu otsusega. Passiivsete varude osas selgitame, et MaaPS § 23 lg 6 kohaselt on maavaravaru passiivne juhul, kui selle kaevandamine ja kasutamine on õigusaktide kohaselt keelatud või ei ole selle kaevandamine ja kasutamine keskkonnakaitse vajadust arvestades võimalik. Muul juhul on maavaravaru aktiivne. MaaPS § 23 lg 7 järgi otsustab tarbe- ja reservvaru eristamise aktiivseks ja passiivseks keskkonnaregistri kande tegemise otsustaja, tuginedes üldgeoloogilise uurimistöö või geoloogilise uuringu tulemustele ja muule keskkonnaregistri kande tegemise ajal saada olevale teabele. MaaPS § 23 lg 8 kohaselt, kui maavaravaru määramise aluseks olnud asjaolud on muutunud või taotletakse sellise majanduslikust aspektist passiivseks määratud põlevkivivaru kasutuselevõttu, mis muude nõuete poolest vastab aktiivsele varule, teeb kaevandamisloa andja kaevandamisloa taotleja, loa omaja või taotluse esitamisest huvitatud isiku avalduse alusel keskkonnaregistri kande tegemise otsustajale ettepaneku keskkonnaregistri andmete muutmiseks.	Teeme ettepaneku, et antud küsimust arutatakse ühisel nõupidamisel vallavalitsuse, Keskkonnaministeeriumi ja Rahandusministeeriumi esindajate osavõtul.

	Palume arvestada planeeringu koostamisel nii passiivsete kui ka aktiivsete varudega ehk kasutada maardla määratlemiseks keskkonnaregistri maardlate nimistust saadud maardla piiri. MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.	
	10. Selleks, et edaspidises planeerimisprotsessis oleks võimalik arvestada keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevate maardlate ja mäeeraldistega, palume üldplaneeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste piire. Keskkonnaregistri seaduse § 6 kohaselt peab planeeringute koostamisel kasutama üksnes keskkonnaregistrisse kantud keskkonnanandeid. Üldplaneeringu ja KSH aruande koostamise lõppjärgus palume uuendada keskkonnaregistri maardlate nimistu ajakohase väljavõtte alusel maardlate ja mäeeraldiste andmeid. Üldplaneeringu joonisele palume lisada viite maardlate andmete kuupäevale. Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga.	Seisukohaga arvestatakse.
Kaitseministeerium (Andres Sang, Kaitseinvesteeringute osakonna juhataja) 05.12.2019 kiri nr 12-3/19/4613	1. Lähteseisukohtade punkti 2 alapunktis 19 „Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine“ on vastavalt Lääne-Viru maakonnaplaneeringule 2030+ märgitud Kaitseliidu Viru maleva perspektiivse staabi- ja tagalakeskuse asukoht Roodevälja külas. Kaitseliit on Kaitseministeeriumile teatanud, et on pärast maakonnaplaneeringu kehtestamist arutanud Rakvere linna ja Rakvere valla omavalitsusüksustega ka muid logistiliselt ja linnaehituslikult sobivaid asukohti Kaitseliidu Viru maleva staabi- ja tagalakeskuse rajamiseks. Üheks niisuguseks asukohaks on maa-ala Rakvere linna ja Rakvere valla piiril (katastriüksus 66301: 001:0479, Sireeni tn 2 Rakvere linnas ning katastriüksused 66201:001:0632, Postijaama ja 66201:001:0705, Tammesalu Rakvere vallas Taaravainu külas). Palume üldplaneeringu koostamisel kaaluda ühe alternatiivina võimalust määrata riigikaitse maa-ala Kaitseliidu Viru maleva staabi- ja tagalakeskuse rajamiseks Taaravainu külas asuvatele Tammesalu ja Postijaama katastriüksustele ning käsitleda seda ka keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus.	Ettepanekuga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus ning tehakse koostööd Kaitseministeeriumiga.
	2. Palume üldplaneeringus kajastada riigikaitse ehitiste töövoimet mõjutada võivate ehitiste ja planeeringute Kaitseministeeriumiga kooskõlastamise nõuet. Ehitusseadustiku § 120 lõike 1 punkti 3 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 punkti 1 alusel palume märkida üldplaneeringus nõue, et mistahes kõrgusega elektrituuliku püstitamine tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumiga, ning soovitus teha selleks koostööd Kaitseministeeriumiga võimalikult varases planeerimise või projekteerimise etapis.	Seisukohaga arvestatakse.
	3. Päikeseelektrijamade rajamise tingimusena palume üldplaneeringus märkida nõue, et päikeseelektrijaam peab vastama õigusaktidega kehtestatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja asjakohastele standarditele	Seisukohaga arvestatakse.
	4. Palume arvestada, et Kaitseväge ja Kaitseliit võivad metsaseaduse § 36 alusel kasutada riigimetsa riigikaitse väljaõppe korraldamiseks. Suurendamaks inimeste teadlikkust riigikaitse tegevuse erinevatest vormidest ja mõjudest palume seda üldplaneeringu seletuskirjas kajastada. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada riigikaitse tegevusest tulenevate keskkonnamõjudega ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega.	Seisukohaga arvestatakse.
Põllumajandusamet	1. Maaparandussüsteemidega maa-alal tuleb arvestada maaparandusseadusest tulenevalt maaparandussüsteemide toimimist tagavate meetmetega ja looduskaitse seaduses sätestatud	Me ei pea põhjendatuks registri kitsendusi kanda

(Sirje Käbin, peaspetsialist- koordinaator) 05.12.2019 kiri nr 14.5-1/2140-1	veekaitsevöönditega. Maaparandussüsteemid ja neist tulenevad kitsendused peavad olema kajastatud üldplaneeringu seletuskirjas ja joonistel.	Üldplaneeringu joonistele. Me arvestame nimetatud piirangutega üldplaneeringu koostamisel.
	2. Maaparandussüsteemide seisukorra parandamisel ja hoolduse kavandamisel on soovitatav lähtuda Ida-Eesti maaparandushoiukavast. Maavaldaja ei tohi oma tegevusega takistada veevoolu maaparandussüsteemis ega tekitada muu tegevusega kahju teistele maavaldajatele. Maaparandusseaduse kohaselt on maavaldajal kohustus hooldada maaparandusrajatisi oma kinnistu piires.	Üldplaneeringu koostamisel lähtutakse seadusest.
	3. Maaparandussüsteemi maa-alal ehitustegevuse kavandamisel tuleb arvestada süsteemi ümberehitamise vajadusega, et allesjäänud maaparandussüsteem jääks toimima.	Seisukohaga arvestatakse.
	4. Maakasutuses on oluline, et maaparandussüsteemi maa-alale ei oleks määratud muud juhtfunktsiooni kui põllumajandusmaa (põllukuivendus) või metsamaa (metsakuivendus).	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
Veeteede Amet (Kaidi Katus, hüdrograafia ja navigatsioonimärgistuse teenistuse juhataja – peadirektori asetäitja) 06.12.2019 kiri nr 6-3-1/2571	Kuna Rakvere valla territooriumil ei asu ühtegi laevatatavat siseveekogud (meresõiduohutuse seaduse § 2 lg 11), siis ei teosta amet seal ka järelevalvet. Sellest tulenevalt palume Veeteede Amet kaasatavate asutuste nimekirjast välja jätta.	Seisukohaga ei arvestata. Aru-Lõuna karjäärast tekib suur siseveekogu (ligikaudu 400 ha).
Politsei- ja Piirivalveamet (Heido Tammekand, piirkonnapolitseinik) 10.12.2019 kiri nr 1.11-11/958-3	Ettepanekud ja küsimused puuduvad.	-
Terviseamet (Marje Muusikus, osakonnajuhataja) 10.12.2019 kiri nr 9.3-4/19/6737-2	Terviseameti Ida regionaalosakond on tutvunud esitatud üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning ei esita täiendavaid ettepanekuid või vastuväiteid.	-
Elering AS (Kristen Sokk, elektrisüsteemi nooremanalüütik Jüri Viirmaa, gaasitehnika ekspert) 11.12.2019 kiri nr 11-4/2019/953-2	Elering AS-i elektrivõrgu planeeritavad muutused Rakvere vallas 110 kV liin Püssi-Rakvere L103 on kavas rekonstrueerida olemasolevas liinikoridoris. Eeldatav ehitusperiood on aastatel 2025-2029. Juhul, kui 220 kV õhuliin Püssi-Kiisa L206 otsustatakse demonteerida, siis rekonstrueeritakse Püssi-Rakvere L103 õhuliin endise Püssi-Kiisa L206 liinikoridoris.	Informatsiooniga arvestatakse üldplaneeringu ja KSH koostamisel.
	Arvestada elektrivõrgu, sidekaablite ja gaasivõrgu kaitsevöönditega	Seisukohaga arvestatakse.
	1. Palume transpordivõrgustiku analüüsi käigus saadud tulemustega arvestada võimalusel ka maa sihtotstarvete määramisel ja elamupiirkondade planeerimisel ning rajamisel: probleemiks võib	Seisukohaga arvestatakse.

Tarbijakaitse ja Tehnilise järelevalve Amet (Marko Sula, ehitusosakonna juhataja asetäitja) 11.12.2019 kiri nr 16-6/18-2926-00	osutada pendelliikumine üle raudtee. Olemasolevad ülesõidu- ja käigukohad peaksid olema võimalikult palju kasutatavad, sest reeglina pole samatasandiliste ületuskohtade lähestikku rajamine kuigi otstarbekas ning samuti peab uue samatasandilise ülekäigukoha rajamine olema põhjendatud ja vältimatu.	
	2. Raudteeülekäigukohtade planeerimisel (sh kergliiklusteede rajamise käigus), tuleb need tehniliselt lahendada selliselt, et liikumisteed oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteed, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses aiaga. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et seda kasutataks õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus).	Seisukohaga arvestatakse.
	3. Võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatuvate tupiktänavate projekteerimist, sest see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegaalse) ületus koha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millel puudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele.	Seisukohaga arvestatakse.
	4. Palume juba planeeringu tasandil võimalusel nõuet raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispidirajatiste (nt staadion) ja elamute kruntide raudteepoolse külje piiramiseks aia või piirdeks sobiva taimestikuga, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale.	Seisukohaga arvestatakse.
	5. Haljastuse osas (sh pargid, puhkealad) soovime mitte planeerida kõrghaljastust (puid, sh viljapuid) rööbasteele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel. Raudtee kaitsevööndit (ulatus 30 m äärmise rööpme teljest) puudutavad tingimused on hetkel kirjeldatud ehitusseadustiku §-s73.	Seisukohaga arvestatakse.
Maaeluministeerium (Siim Tiidemann, Kalanduspoliitika ja välissuhete asekancler kantsleri ülesannetes) 12.12.2019 kiri nr 4.1-5/2981-1	1. Teatame, et Maaeluministeeriumis jätkub väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu väljatöötamine. Selle eelnõu kohaselt määratakse väärtusliku põllumajandusmaa massiivid üldplaneeringuga. Väärtuslike põllumajandusmaa massiivide määramiseks soovime üldplaneeringu koostamisse kaasata Põllumajandusuuringute Keskuse.	Põllumajandusuuringute Keskuse käest on küsitud andmed ning jätkatakse koostööd.
	2. Üldplaneeringu lähteseisukohti käsitleva dokumendi jaotises 2 ja 14 on märgitud, et üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle ja täpsustatakse Lääne-Viru maakonnaplaneeringus välja toodud väärtuslike põllumajandusmaade piirid, lisades, et nimetatud piire täpsustatakse vastavalt maa tegelikule ja eeldatavale kasutusele. Nõustume sellega, kuid märgime, et üldplaneeringu ülesanne ei peaks olema üksnes väärtuslike põllumajandusmaade piiride täpsustamine, vaid väga oluliseks tuleb pidada üldplaneeringus väärtuslike põllumajandusmaade kaitse- ja kasutustingimuste määramist. Oleme seisukohal, et väärtusliku põllumajandusmaa kohta tuleb kavandada sellised üheselt mõistetavad kaitse- ja kasutustingimused, mis tagavad pikaajaliselt ja jätkusuutlikult nende põllumajandusmaade säilimise ja selle kaudu meie riigi toidujulgeoleku.	Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringuga määratakse väärtuslike põllumajandusmaadele kaitse- ja kasutustingimused.
	3. Üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse jaotises 1 „Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt, ulatus ja eesmärk“ on märgitud, et KSH aruande koostamisel hinnatavate asjakohaste mõjude all mõeldakse üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulisi mõjusid ning „tavalisi“ mõjusid ulatuses, mis Rakvere valla üldplaneeringu koostamisel vajavad hindamist. Samas jaotises on lisatud, et asjakohaste mõjude hindamine on oluline, et luua eeldused vallaelanike vajadusi ja huve arvestava, demokraatliku, pikaajalise, tasakaalustatud ruumilise arengu, maakasutuse, kvaliteetse, sh tervist ja turvalisust toetava elukeskkonna kujunemiseks. KSH väljatöötamise kavatsuse jaotises 6.2.4 „Mullastik“ on rõhutatud, et Rakvere valla territoorium on kõrge põllumajandusliku potentsiaaliga piirkond, kus Pandivere kõrgustiku alal ja Rakvere linnast kirdesse jäävas piirkonnas paiknevate põllumaade keskmise boniteet ületab paiguti 50 hindepunkti. Samas ei ole üldplaneeringu lähteseisukohti kajastavas dokumendis seatud KSH ülesandeks käsitleda ja hinnata väärtuslike põllumajandusmaade kasutus-	Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringus käsitletakse väärtuslike põllumajandusmaade teemat üldplaneeringu täpsustamises. KSH VTK-d on täpsustatud väärtuslike põllumajandusmaade teema osas. Täpsemalt käsitletakse antud teemat KSH

	ja kaitsetingimusi ja nende maadega seonduvaid tulevikusuundumisi. KSH väljatöötamise kavatsuses ei ole väärtuslike põllumajandusmaadega seonduvat üldse käsitletud. Palume väärtuslike põllumajandusmaade kasutus- ja kaitsetingimusi üldplaneeringus ja KSH aruandes käsitleda võimalikult üksikasjalikult ja täpselt. See on eelkõige vajalik selleks, et üldplaneeringus kui pikaajalist arengut käsitlevas dokumendis peaks olema kõik erisused, sealhulgas avalikku huvi väljendavad erisused ja üksikasjad, täpselt ja üheselt mõistetavalt kajastatud ning põhjendatud. Üldplaneeringut saab kooskõlastada üksnes siis, kui üldplaneeringuga seotud dokumentides on antud ühene ülevaade väärtusliku põllumajandusmaa kasutusega seotud asjaoludest ja põhjendustest.	aruandes, kus hinnatakse üldplaneeringu lahenduse ning üldplaneeringus seatud kasutus- ja kaitsetingimuste mõju väärtuslikele põllumaadele.
	4. Oleme seisukohal, et selguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks tuleks väärtuslikule põllumajandusmaale määrata põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagav maakasutuse juhtotstarve. Väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõuga kavandataksegi täiendada planeerimisseaduse § 142 lõiget 1 punktiga 11, mille kohaselt kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine on üldplaneeringuga määratud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse juhtotstarbe muutmine.	Seisukohaga ei arvestata. Üldplaneeringus ei peeta vajalikuks ja põhjendatud eraldiseisva juhtotstarbe määratlemist väärtuslikule põllumaale. Sellise maa kasutamise tingimused, sh kitsendused muul otstarbel kasutusele võtmiseks määratakse üldplaneeringus niikuinii.
	5. Lisaks näeb nimetatud seaduse eelnõu ette, et üldplaneeringus tuleks seada nõue, mille kohaselt detailplaneeringu koostamine on nõutav väärtuslikule põllumajandusmaale ehitamise korral, kui ehitamine ei vasta väärtusliku põllumajandusmaa kohta üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustele. Meie arvates tagavad nimetatud õiguslikud kaitsemeetmed kindlamalt ja üheselt mõistetavamalt väärtusliku põllumajandusmaa kaitse.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
Maanteeamet (Marek Lind, juhtivspetsialist taristu teenuste osakond) 13.12.2019 kiri nr 15-2/19/58079-1	1. Rakvere ringtee põhjapoolse koridori väljaehitamise ühendataks riigiteed nr 5 Pärnu–Rakvere–Sõmeru ja nr 23 Rakvere–Haljala. Väljaehitamise seoses väheneks Rakvere valla ja Rakvere linna kohalikke teid läbiv raskeliikluse koormus. Vastava teekoridoriga tuleks üldplaneeringu kavandamisel arvestada. Samas praegusel hetkel Maanteeametil huvi Rakvere põhjaringi väljaehitamiseks puudub ning teelõiku pole kantud ka teehoiukavasse.	Seisukohaga arvestatakse. Põhjaringi koridoriga arvestatakse planeeringu koostamisel.
	2. Riigitee nr 1 (E20) Tallinna–Narva Sõmeru õgvendus koos perspektiivsete ristmikuga on Maanteeameti hinnangul päevakohane ning on kajastatud detailsemalt kehtivas Sõmeru valla üldplaneeringus.	Seisukohaga arvestatakse.
	3. Riigitee nr 1 Tallinna–Narva põhimaantee neljarealiseks ehitamise kohta Rakvere valla piires on Maanteeametil huvi olemas, kuid saame Teile saata konkreetsema info orienteeruvalt 02.2020. a. Seega tuleks üldplaneeringus kindlasti arvestada perspektiivse 2+2 maantee ehitusega.	Info teatavaks võetud. Uut infomatsiooni küsitakse 03.2020
	4. Maanteeamet ehitab kergliiklusteid, kui mõni koht paistab Eesti teedevõrgu taustal ohtlikuna silma ja kergliiklustee rajamine on selleks kõige efektiivsem viis. Liikuvuse tagamiseks, sportimisvõimaluste loomiseks või muul sarnasel põhjusel ei ole võimalik Maanteeametil kergliiklusteid ehitada tulenevalt teehoiukavast.	Seisukohaga arvestatakse.
	5. Planeeringute ajalise teostamise kohta leiate täpsemat informatsiooni teehoiukavast.	Info teatavaks võetud.
	6. Maanteeametile teadaolevalt pole transpordimaal suuremaid probleemkohti, mis oleksid seotud truupide ja muude veejuhtmetega.	Seisukohaga arvestatakse.
	7. Maanteeamet esitas Rakvere valla üldplaneeringule (edaspidi planeering) ettepanekud kirjaga 21.10.2019 nr 15-2/18/50924-4 ning soovime, et eelnimetatud kirjas välja toodud seisukohtadega arvestatakse lähteseisukohtade ning planeeringu koostamisel.	

	Kirjaga 21.10.2019 nr 15-2/18/50924-4 esitatud ettepanekud 1.1. Siduda planeeringusse maakonnaplaneeringuga kavandatud teedevõrgustik - so riigiteede perspektiivsed trassid sh ristumiskohad, kogujateed jms. 1.2. Siduda planeeringusse maakonnaplaneeringut täpsustava teemaplaneeringuga „Lääne-Viru maakonna jalg- ja jalgrattateed“ kavandatud teedevõrgustik, sealhulgas seatud tingimused 1:1. 1.3. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. Üldplaneeringu üks ülesanne on transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Riigiteede kolm põhiliiki on põhi-, tugi- ja kõrvalmaantee. Igal põhiliigil on oma funktsioon ja need funktsioonid on leitavad majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määrusest nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“ (https://www.riigiteataja.ee/akt/128062015003?leiaKehtiv). Igal riigiteel eristatakse lisaks liigile tee klassi, mis on liiklussageduse alusel määratav maantee tehnilist taset iseloomustav tunnus. Tee klassid on esitatud majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisas „Maanteede projekteerimisnormid“ (edaspidi Normid). Normidest nähtub, et nõuded kohaliku teedevõrgu ühendamiseks riigiteedega on klasside kaupa erinevad. Näiteks esimese klassi teel võib olla ainult üks parempöördega ristumiskoht kahe eritasandilise ristmiku vahel, kuid kuenda klassi teel võib neid olla vastavalt vajadusele. Meile teadaolevalt võib tulevikus muutuda Normides klassipõhine käsitlus, mistõttu me ei pea täna otstarbekaks klassipõhist käsitlust üldplaneeringusse sisse viia. Soovime üldplaneeringute koostamise kontekstis kokku leppida suurema liiklussagedusega riigiteele ühise nimetuse: Kokkuleppeliselt eristatakse üldplaneeringutes teistest teedest olulise liiklussagedusega teedena (edaspidi lühend OLT) riigiteed liiklussagedusega (AKÖL) >6000a/ööpäevas sõltumata riigitee liigist. Liiklussagedused, millest üldplaneeringute koostamisel lähtuda on leitavad siit: https://maanteeamet.maps.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=293d200a16454c1c84f2cfe35720149f 1.4. Palume arvestada OLT teedel vajadust võimalike ristumiskohtade asukohtade määramiseks kuna see mõjutab enamasti mitmeid kinnistuid ning hiljem detailplaneeringu faasis ei ole reeglina mõistlik haarata kogu suurt maa-ala tervikuna. Nimetatud nõue on kooskõlas ka PlanS § 75 lg 1 p 1 kohase transpordivõrgustiku objektide asukoha määramise ülesandega. 1.5. Kajastada üldplaneeringu kaardil punktis 1.5 nimetatud OLT- d vastavalt tänasele liiklussagedusele. 1.6. Soovitame analüüsida kohaliku teedevõrgu toimimist ja vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 29 kaaluda avalikes huvides erateede omandamist. Kaalumisel palume pöörata erilist tähelepanu OLT ja kohaliku teedevõrgu ristumiskohtadele kuna OLT teedel on riigiteega ristumiskohtade arv Normidega piiratud. 2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse kajastamisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul määrata kaitsevööndi ulatus sama paragrahvi lõike 3 alusel. 2.2. Rakvere linna ning Sõmeru, Näpi, Lepna ja Uhtna alevikke läbivad riigiteed on EhS § 92 lg 3 mõistes tänavad. Oleme hinnanud nimetatud asulaid läbivate riigiteede kaitsevööndite ulatust EhS § 71 lg 3 alusel. Välja kujunemata hoonestusjoone ning linliku keskkonna puudumise tõttu ning põhimaantee funktsioonist lähtuvalt teeme ettepaneku määrata järgnevatel riigitee lõikudel kaitsevööndi laiuseks 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast arvatuna: 2.2.1. Sõmeru alevikus riigitee nr 5 Pärnu – Rakvere – Sõmeru km 182,94-184,591 2.2.2. Rakvere linnas riigitee nr 5 Pärnu – Rakvere – Sõmeru km 171,95-172,45 ning km 174,89-175,78 2.2.3. Rakvere linnas riigitee nr 22 Rakvere – Väike-Maarja – Vägeva km 2,88-3,12 2.2.4. Rakvere linnas riigitee nr 17189 Rakvere sissesõidutee km 0,0-0,833 2.2.5. Rakvere linnas riigitee nr 1711 Kreutzwaldi ring km 0,0-0,062 2.2.6. Rakvere linnas riigitee nr 1712 Tõrma ring km 0,0-0,061 2.2.7. Uhtna alevikus riigitee nr 17157 Kunda mõis – Sämi km 11,08-14,80	Seisukohtadega arvestamist üldplaneeringu koostamise käigus. 1.1-1.6 kaalutakse ja KSH Seisukohtadega arvestamist üldplaneeringu koostamise käigus. 2.1-2.3 kaalutakse ja KSH
--	---	---

	2.2.8. Lepna alevikus riigitee nr 17149 Rakvere – Jõepere km 3,60-5,60 2.2.9. Näpi alevikus riigitee nr 17208 Näpi tee km 0,0-1,46 Sõmeru alevikku läbiv riigitee nr 1 Tallinn – Narva on rahvusvaheline põhimaantee ning alevikku läbivas lõigus km 100,74-101,23 palume riigitee kaitsevööndi laiuseks määrata 50 m. 2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool linna ja alevikke, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjendatud ettepaneku alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist. 3.1. EhS § 70 lg 2 kohaselt on keelatud riigitee kaitsevööndisse ehitada ehitusloakohustuslikke hooneid. EhS § 70 lg 3 kohaselt võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul. Kaaluda tingimuse määramist, et ehitusloakohustuslike hoonete kavandamine kaitsevööndisse on põhjendatud liiklusseaduse mõistes asula liikluskeskkonnas ja olemasoleva hoonestusjoone olemasolul või hoonestusjoone pikendamisel. Nendel juhtudel on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnatingimused. Arvestada, et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus. 3.2. Juurdepääsu tagamiseks OLTle tuleb üldjuhul vastavalt asjaõigusseaduse § 156 kinnistute maakorralduslikul jagamisel juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igaühel eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt, kuna nendel teedel on riigiteega ristumiskohtade arv Normidega piiratud. 3.3. OLTga külgneva ehitustegevuse kavandamisel ilma detailplaneeringu koostamise kohustuseta arvestada, et üldreeglina tuleb kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega, kuna nendel teedel on riigiteega ristumiskohtade arv Normidega piiratud. 3.4. Palume arvestada, et jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada riigiteest eraldiseisva rajatisena. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivajadust kergliiklustee rajamiseks eramaadel, kaaluda tingimuse määramist, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse. 3.5. Määrata üldplaneeringus tingimus, et rajatise asukoht kooskõlastatakse riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast. Elektriütlukute ja tuuleparkide kavandamisel arvestada, et elektriütluk ei tohi avalikult kasutatavatele teedele (sõltumata nende funktsioonist, liigist, klassist ja lubatud sõidukiirusest) paikneda lähemal kui $1,5 \times (H + D)$ (sealjuures H = ütluku masti kõrgus ja D = rootori e. tiiviku diameeter). Väikese kasutusega (alla 100 auto/ööpäevas) avalikult kasutatavate teede puhul võib põhjendatud juhtudel riskianalüüsile tuginedes ja teeomaniku nõusolekul lubada planeeringus elektriütlukuid teele lähemale, kuid mitte lähemale kui ütluku kogukõrgus ($H + 0,5D$). Tulenevalt üldplaneeringu pikaajalisest kehtivusest on soovitatav kindla vahemaa määratlemise asemel planeeringu koostamisel kasutada väljapakutud valemit. 3.6. Soovitame kaaluda tehnoloogilise vööndi kohapõhise määramise vajadust. Eelkõige jalg- ja jalgrattatee, avaliku tehnovõrk-rajatise või muu avaliku rajatise kavandamise korral. 3.7. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust ning kaaluda tingimuste seadmist, näiteks detailplaneeringu koostamise kohustus, mis toetavad arendus- ja elamuala sisese teedevõrgu terviklikku kavandamist ja elluviimist. Palume arvestada, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub. 3.8. Palume arvestada ja kajastada üldplaneeringu tekstilises osas, et üldjuhul ei ole võimalik juhtida arendusalade sademevett riigitee kraavidesse. See on võimalik vaid põhjendatud juhtudel koostöös Maanteeametiga. 3.9. Üldplaneeringus tuleb vältida põhimõtet, et tehnovõrgud paigaldatakse riigitee alusele maale. Riigitee alune maa on riigitee rajatise teenindamiseks ning vaba ruumi olemasolul anname nõusoleku	Seisukohtadega arvestamist üldplaneeringu koostamise käigus. 3.1-3.9 kaalutakse ja KSH
--	---	--

	seada maad kasutada. Samuti teeme erandeid asula keskkonnas. Tehnovõrgu paigaldust tuleb hinnata igakordselt suuremas täpsusastmes geodeetilise alusplaani olemasolul ja menetleda seda kas läbi projekteerimistingimuste või detailplaneeringu. 4.1. Palume lähtuda OLT funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja võimalusel arvestada et, kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida võimalusel kohaliku liikluse suunamist OLTle. 4.2. Arendusalade juurdepääsud OLTga lahendada üldjuhul läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Koostöös Maanteeametiga määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoha vajadus avalikult kasutatavale teele. 4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse. Eelistada planeeringulahendust, mis ei suurenda elu- ja töökohtade vahelise pendelliikumise vajadust. Logistika- ja tootmisalade juurdepääsude kavandamisel vt punkti 1.5. 4.4. OLTle uusi samatasandilisi ristumiskohti üldjuhul mitte kavandada. Arvestada, et kohalike teede uued liitumised põhimaanteedega tuleb lahendada asukohapõhiselt koostöös Maanteeametiga. 4.5. Määrata koostöös Maanteeametiga oluliselt muudetavad teelõigud. Oluliselt muudetava teelõiguna tähistatakse pikemat teelõiku, mille osas võib eeldada, et liiklemise sujuvuse tagamiseks, liiklusohutuse parendamiseks ning tee funktsiooni tagamiseks on vajalik ühe või mitme järgnevalt loetletud meetme rakendamine – tee geomeetria muutmine, sõidusuundi eraldava piirde paigaldamine, täiendavate sõiduradade ehitamine, olemasolevate ristumiskohtade arvu oluline vähendamine, eritasandiliste ristumiskohtade rajamine. Oluliselt muudetava teelõigu arendamine võib kaasa tuua muudatusi piirkonna teedevõrgus, sh muudatusi, mis on seotud teega piirnevate kinnistute juurdepääsuga. Oluliselt muudetav teelõik tähistada kaardil ja seletuskirja kanda eelpool nimetatud kirjeldus.	
	5.1. Soovitame tutvuda Rahandusministeeriumi juhise „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ peatükk 4.4 Tehniline taristu. Kasutada juhises toodud põhimõtteid ja mõisted üldplaneeringu koostamisel, arvestades täiendavalt uue praktilisest vajadusest lähtuva mõistega OLT. 5.2. Maanteeameti jaoks on olulised multimodaalsete ühistranspordisõlmede (näiteks pargi ja reisi bussi ning rongi ühispeatused) võimalike asukohtade määramine ja nendele ohutu ligipääsetavuse tagamine jalgsi ja jalgrattaga. Samuti on oluline määrata PlanS mõistes olulise ruumilise mõjuga uued arendus- ja elamualad ning välja tuua prioriteetsed piirkonnad, mis on väga hästi ühistranspordiga ligipääsetavad või kus on potentsiaal ühistranspordi arendamiseks.	Seisukohtadega arvestamist üldplaneeringu koostamise käigus. 4.1- 4.5 kaalutakse ja KSH
	6. Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 57 juhime tähelepanu mürakategooriate määramise kohustusele üldplaneeringus maa kasutuse juhtotstarbe järgi. Riigiteelt leviva müra sisse ei soovita planeerida I-IV kategooria objekte. Vastasel korral on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnatingimused. Arvestada et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
	7.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest. 7.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool).	Seisukohaga arvestatakse.
Muinsuskaitseamet (Mirjam Abel, Lääne-Virumaa nõunik) 13.12.2019 kiri nr 1.1-7/2904-1	1. Rakvere valla üldplaneeringu koostamisel tuleb arvestada riikliku kaitse all olevate kultuurimälestiste ja nende kaitsevöönditega. Muinsuskaitse põhimõtted on välja toodud MuKSi § 3 ja kaitsevööndi eesmärgid § 14. Mälestiste nimekiri on kättesaadav kultuurimälestiste registris (www.register.muinas.ee), millel on olemas riskasutus Maa-ameti põhikaardiga – mälestiste ja nende kaitsevööndite paiknemine on näha Maa-ameti põhikaardi kultuuriväärtuste kaardikihil. Mälestiste piiride kohta tekkivate küsimuste korral palume ühendust võtta Muinsuskaitseameti kartograafianõunikuga.	Seisukohaga arvestatakse.

	2. Riikliku kaitse all olevaid kultuurimälestisi tuleb käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas eraldi peatükina. Muinsuskaitseamet soovib käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas kultuurimälestisi tabeli vormis või nimekirjana (vt Lisa 1), kus hinnatakse mälestise tehnilist seisundit, kasutusfunktsiooni, leevendusi ja kavandatavad tegevusi jm. Mälestised näitavad piirkonna ning kultuurmaastiku ajaloolist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada avalike huvidega. Mälestiste kasutuses hoidmine ja kasutuseeta mälestistele funktsiooni leidmine peab olema valla üldplaneeringus käsitletav teema. Korrastatud ja hoitud kultuuriväärtused loovad elamisväärsema ja atraktiivsema elukeskkonna, mis aitab kaasa elukvaliteedi tõusule, loob töökohti, elavdab majandust ja kasvatab piirkonna konkurentsivõimet. Üldplaneeringu kaartidel tuleb tähistada maa-alalised mälestised alana, üksikmälestis näidata punktina. Kaardimaterjali väljatrükiil võivad mälestised olla tähistatud eristuva leppemärgiga. Arheoloogiapärandi puhul tuleb silmas pidada seda, et nende säilimise tagab eelkõige senise maakasutuse jätkumine. Maakasutuse muudatuste puhul, millega kaasnevad kaevetööd, tuleb silmas pidada juurdepääsetavuse tagamist ja kaevetööde minimaalset ulatust mälestiste alal. Kohtades, kus kaevamine on vajalik, tuleb arvestada uuringutega. Iga mälestisega seonduvate võimalike muudatuste puhul maakasutuses otsustab Muinsuskaitseamet kitsendused ja võimalikud leevendused eraldi.	Osaliselt arvestatakse. Eraldiseisvat inventuuri läbi ei viida. Mälestiste kasutuses hoidmine ja kasutuseeta mälestistele funktsiooni leidmine ei ole üldplaneeringu ülesandeks. Antud teemat käsitletakse üldplaneeringus üldisel tasemel.
	3. Muinsuskaitseamet kultuuripärandi valdkonna asjatundjana soovib üldplaneeringu koostamisel kaardistada ja arvestada järgmisi teemasid, mis vajavad planeeringu elluviimisega kaasneva mõjude hindamist, et tagada planeeringualal säästva arengu põhimõtteid järgiv ja kultuurmaastiku ajalise mitmekihilisust säilitav elukeskkonna parendamine. Veel avastamata arheoloogiapärandi prognoosimine Olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad Ajalooliselt väärtuslikud üksikobjektid, sh vaimse kultuuripärandi objektid Maastikupilt ja väärtuslike maastike piiride täpsustamine	Üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus tegeletakse antud teemadega üldplaneeringu täpsusastmes.
Eestimaa Looduse Fond (Tarmo Tüür, juhatuse liige) 16.12.2019 kiri nr 217-1	1. Käsitleda keskkonnamõjude all kliimamuutustega kaasnevaid mõjusid, nendega kohanemist ja võimalust nende leevendamiseks, lähtudes mh 2017. a Riigikogus heaks kiidetud kliimapoliitika raamdokumendist Kliimapoliitika põhialused aastani 2050, Vabariigi Valitsuse otsusest toetada Euroopa kliimanetraalsuse saavutamist aastaks 2050 (Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise kohta, Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2020-2021) ning Rahandusministeeriumi koostatud nõuannetest (ptk 4.6. Kliimamuutustega arvestamine). 2. Samuti teeme ettepaneku koostada hinnang turvasmuldadel paiknevate kuivendussüsteemide mõjust valla kasvuhoonegaaside emissioonile ja võimalustele selle vähendamiseks.	Seisukohaga arvestatakse. KSH-s käsitletakse kliimamuutustega kaasnevaid mõjusid ning hinnatakse kas ja kuidas arvestab üldplaneeringu lahendus kliimamuutustest kaasnevate mõjudega.
Keskkonnaministeerium (Meelis Münt, kantsler) 16.12.2019 kiri nr 7-15/19/6139-3	1. Üldplaneeringu lähteülesande peatüki 3. "Kaevandustegevus Rakvere vallas ja koostöö Keskkonnaministeeriumiga" kohaselt Rakvere valla arengukava ei näe ette võimalust fosforiidi ja põlevkivi kaevandamiseks. Peatükis on kirjutatud, et üldplaneeringu raames tehakse koostööd Keskkonnaministeeriumiga selgitamaks välja kaevandustegevuse perspektiiv ja võimalused Rakvere vallas. Omavalitsusel puudub info, millised on riiklikud maavarade kaevandamise konkreetsed plaanid. Peatükis on palutud Keskkonnaministeeriumilt ja Maa-ametilt informatsiooni millised on riiklikud maavarade kaevandamise plaanid. Kas ja millal on plaanis kasutusele võtta Rakvere vallas paiknevad varud? Kuidas peaksime lähenema aktiivsetele ja passiivsetele varudele? Kas võime passiivsete	Teemat käsitletakse üldplaneeringu täpsusastmes. Teeme ettepaneku, et antud küsimust arutatakse ühisel nõupidamisel vallavalitsuse, Keskkonnaministeeriumi ja Rahandusministeeriumi esindajate osavõtul.

	varudega üldplaneeringu koostamisel mitte arvestada. Rakvere vallast ca 65% on kaetud maavarade varudega. Millistel tingimustel võime antud aladel valla arengut ja maakasutust planeerida? Oleme seisukohal, et Maa-amet on oma 03.12.2019 kirjas nr 6-3/19/17423-2 andnud vastuse nendele küsimustele ja ei pea vajalikuks seda täiendada. Siiski soovime täiendavalt lisada, et kaevandamise võimalikkus selgitatakse kaevandamisloa, sealhulgas keskkonnamõju hindamise, menetluse käigus, kus kohaliku omavalitsuse arvamusega arvestamine on mõõdapääsmatu. Maavarade uurimist ja kaevandamist kui rahvusliku rikkuse säästlikku kasutamist puudutavates küsimustes on riigil lõpliku otsuse tegemise õigus ning kohustus. Vastavalt maapõueseaduse § 15 lõike 7 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööstamise alused“ § 3 punkti 3 kohaselt tuleb üldplaneering koostööstada PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa. Vastav volitus koostööstamiseks on Maa-ametile antud keskkonnaministri 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198.	
	2. Palume üldplaneeringu koostamisel ja keskkonnamõju strateegilisel hindamisel arvestada teie valla haldusterritooriumil esineda võivate ülejutusotustudega ning kliimamuutustega kaasnevate võimalike riskidega (veetaseme tõusust ja sademete rohkusest tingitud ülejutuste võimendumine, tormide tugevnemine ja sagenemine, ranna- ja kaldaerosiooni kiirenemine, maalihkete esinemine ning linnaliste asumite soojussaarte efekt) ja nende maandamise võimalustega. Soovitame tutvuda Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud ülejutusega seotud riskide maandamiskavaga (kättesaadav aadressil https://www.envir.ee/et/ulejutused) ja kliimamuutustega kohanemise arengukavaga (kättesaadav aadressil https://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/kliima/eesti-tegevused/kliimamuutustega-kohanemise-arengukava). Palume neid teemavaldkondasid käsitleda KSH väljatöötamise kavatsuses.	Seisukohaga arvestatakse. KSH VTK on täiendatud.
	3. Edastatud materjalide hulgas on ka joonise fail nimega "2019.10.25_Rakvere ÜP ja KSH alusplaan". Selle kirjanurga järgi on tegemist üldplaneeringu lähteseisukohtade maakasutuse joonisega. Joonisel on esitatud ka maakasutuse tingmärgid erinevate maakasutuse juhtotstarvete kohta, sealhulgas segafunktsiooniga maa tingmärgid. Saame aru, et tegemist on joonisega, mis kajastab olemasolevat situatsiooni, muuhulgas maakasutuse puhul on tegemist olemasoleva maakasutustega. Teeme ettepaneku lisada vastav selgitus, mis joonisega on tegemist, samuti joonisel selgitada, mis maakasutusega on segafunktsiooniga maa puhul tegemist.	Joonist on täpsustatud.
Eesti Raudtee (Riho Vjatkin, Ehitusteenistuse juht) 17.12.2019 kiri nr 21-1/3233-1	1. Üldplaneeringu koostamisel arvestada raudtee kaitsevööndiga, mille laius ja piirangud on kehtestatud ehitusseadustiku §-s 73 ning elektripaigaldiste ja sidetrasside kaitsevöönditega.	Seisukohaga arvestatakse.
	2. Planeeritavad lahendused ei tohi takistada raudteerajatiste, sh raudtee elektripaigaldiste hoolduse ja remondi teostamist.	Seisukohaga arvestatakse.
	3. Hoonestusalade planeerimisel arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooni ning müraga. Uute hoonestusalade rajamise korral raudtee vahetusse lähedusse ei võta AS Eesti Raudtee endale kohustusi keskkonnaparameetrite (müra, vibratsioon) leevendamiseks.	Seisukohaga arvestatakse.
	4. Rajatised, mis ei ole raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud ning mille kogukõrgus on 30 m ja enam (nt tuulikud, mobiilimastid), tuleb kavandada selliselt, et nende kaugus raudtee kaitsevööndi piirist oleks võrdne rajatise kogukõrgusega. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus.	Seisukohaga arvestatakse.
	5. Näha ette meetmed takistamaks nii jalakäijate kui sõidukite sattumine raudteemaale väljapool nõuetekohaseid ülekäigu- ja ülesõidukohti. Uute elamualade, tööstus- ja tootmisalade, puhke- ja virgestusalade ning ühiskondlike ehitiste alade planeerimisel raudtee äärde näha ette raudteemaa piirdeaiaga piiramise nõue.	Seisukohaga arvestatakse.
	6. Üldplaneeringu kaardimaterjalil kajastada eraldi leppemärkidega olemasolevad sama- ja eritasandilised raudtee ülesõidu- ja ülekäigukohad. Rakvere valla haldusterritooriumil on samatasandiline raudtee ülesõidukoht Sõmeru-Kabala teel (kõrvalmaantee nr 17119) ja kaks eritasandilist raudtee ületuskohta Pärnu- Rakvere-Sõmeru maanteel (põhimaantee nr 5), need on Rakvere viadukt ja Sõmeru viadukt. Rakvere valla haldusterritooriumil ei ole ametlikke samatasandilisi raudtee ülekäigukohti.	Seisukohaga arvestatakse osaliselt. Joonisele kantakse olemasolevad ülesõidu- ja ülekäigukohad aga

		me ei pea üldplaneeringu kontekstis vajalikuks joonisel eristada sama- ja eritasandilisi raudtee ületuskohti. Lisaks kantakse joonisele Oru-Narva tn ülekäigukoht (Rakvere linna ja valla piiril).
	7. Kergliiklusteede võrgustiku kavandamisel arvestada jalakäijate ohutuse tagamisega raudtee ohutuse seisukohalt ja seoses sellega raudteemaale kergliiklusteid mitte planeerida, v.a raudteega ristumised.	Seisukohaga arvestatakse.
	8. Üldplaneeringu kaardimaterjalil kajastada eraldi leppemärkidega perspektiivsed sama- ja eritasandilised raudtee ülesõidu- ja ülekäigukohad ning näidata nendeni viivad ühendused, sh perspektiivsed kergliiklusteed.	Seisukohaga arvestatakse osaliselt. Ei pea üldplaneeringu kontekstis vajalikuks nii täpset infot joonisel kajastada (teha eristamist). Ühendused näidatakse. Raudtee poolse info saamisel kajastatakse joonisel perspektiivsed ületuskohad. Võimalik teha jätkuvat koostööd antud küsimuses.
	9. Raudteeäärse haljastuse kavandamise või säilitamise korral tuleb lähtuda muuhulgas nähtavuse tagamise tingimustest, mis on valdkonnaga seotud normides, standardites ning regulatsioonides sätestatud.	Seisukohaga arvestatakse.
Lennuamet (Rait Kalda, peadirektor) 17.12.2019 kiri nr 4.6-8/19/5040-2	Lennuamet palub üldplaneeringus arvestada, et valla territooriumil paiknevad Rakvere lennuvälja lähiümbruse piirangupinnad, mis seavad ehitistele ja muudele objektidele kõrguspiirangud. Lennuvälja lähiümbrus on defineeritud lennundusseaduse § 341, lennuvälja lähiümbruse mõtted ja kõrguspiirangute miinimum- ja maksimummõtted ning lähiümbruse mõõtmete ja kõrguspiirangute miinimumnõuded lennuraja klassifikatsiooni kaupa on kehtestatud majandus- ja taristuministri poolt 26.05.2015 vastu võetud määrusega nr 50 „Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbruse mõtted ja kõrguspiirangute miinimum- ja maksimummõtted ning lähiümbruse mõõtmete ja kõrguspiirangute miinimumnõuded“.	Seisukohaga arvestatakse.
Rahandusministeerium (Kaia Sarnet, regionaalvaldkonna asekantsler) 17.12.2019 kiri nr 14-11/7015-3	1.1. Erinevate keskuste arengu kavandamisel võtta lähtealuseks Lääne-Viru maakonnaplaneeringus toodud keskuste võrgustik, keskuste hierarhia ning teenustasemed. Asustuse arengut suunavate juhiste osas tuleb lähtuda maakonnaplaneeringus sätestatud põhimõtetest.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
	1.2. Üldplaneeringu lähteseisukohtades pole käsitletavate teemade seas mainitud taastuenergeetikat. Juhime tähelepanu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi soovitusel kaaluda üldplaneeringu koostamisel võimalusi energia tootmiseks vajalike alade kavandamiseks ja teha sellekohast koostööd. Vastavad soovitused ja põhimõtted on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kohalikele omavalitsustele edastanud 13. märtsil 2019 kirjaga nr 17-7/2019/2142.	Taastuenergeetika teemat käsitletakse üldplaneeringus.
	1.3. Üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 2. punktis 7. „Supelranna ala määramine“ on öeldud, et üldplaneeringus analüüsitakse võimalike supluskohtade ja supelrandade paiknemist Rakvere vallas. Märkime, et lisaks analüüsimisele tuleb üldplaneeringuga määrata supluskohtade asukohad. Juhime tähelepanu, et tulenevalt 11. oktoobril 2019 kehtima hakanud sotsiaalministri 03. oktoobri 2019 määrusest nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ on supelrand võrdsustatud supluskohaga ning antud määruse nõudeid kohaldatakse kõikidele supluskohtadele, kus käib ujumas suur hulk inimesi ning milles suplemist ei ole alaliselt keelatud või mille suhtes ei ole antud alalist soovitusi mitte supelda.	Üldplaneeringus peame otstarbekaks määratleda juhtfunktsioon maale.

	1.4. Teeme ettepaneku väärtuslike maastike teema käsitlemisel kaaluda lisaks maakonnaplaneeringuga määratud väärtuslike maastike piiride täpsustamisele ka kohaliku tasandi väärtuslike maastike määramist ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.1 „Väärtuslikud maastikud“ on märgitud, et teemaplaneeringuga oli varasemalt määratletud ka kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud, kuid maakonnaplaneeringu koostamise käigus otsustati, et kohaliku tasandi väärtuslike maastike määramine on kohalike omavalitsuste pädevuses ning edaspidi määratakse need üldplaneeringutega.	Seisukohaga arvestatakse. Eraldi uuringut kohaliku tasandi väärtuslike maastike välja selgitamiseks ei tehta, võimalusel analüüsitakse varasemate uuringute materjale.
	1.5. Teeme ettepaneku rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamisel ning sellest tekkivate kitsenduste määramisel kaaluda lisaks maakonnaplaneeringust tuleneva rohevõrgustiku piiride täpsustamisele ka kohaliku tasandi rohevõrgustiku elementide (tuumalad ja koridorid) määramist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.4 „Roheline võrgustik“ on märgitud, et teemaplaneeringuga oli varasemalt määratletud ka kohaliku tähtsusega rohekoridorid, kuid maakonnaplaneeringu koostamise käigus otsustati, et kohaliku tasandi koridoride määramine on kohalike omavalitsuste pädevuses. Üldplaneeringute koostamisel saab kohaliku tasandi rohekoridoride määramisel ja täpsustamisel aluseks võtta varasemalt koostatud teemaplaneeringu joonise (lisa 10), lähtudes käesolevas maakonnaplaneeringus määratletud kasutustingimustest.	Rohevõrgustiku temaatika käsitlemisel lähtutakse 2018. aastal koostatud rohevõrgustiku planeerimisjuhendist.
	1.6. PlanS § 125 lõige 3 sätestab, et kohaliku omavalitsuse volikogu võib olulise avaliku huvi olemasolu korral algatada detailplaneeringu koostamise alal või juhul, mida PlanS-is ei kirjeldata. Palume üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel määratakse oluline avalik huvi, mida arvestades võib kohaliku omavalitsuse volikogu algatada detailplaneeringu koostamise.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
	1.7. PlanS § 142 lõike 1 kohaselt võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut. Kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmiseks loetakse muuhulgas üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe ulatuslikku muutmist. Palume üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel otsustatakse/kaalutakse, kas detailplaneeringu algatamise taotluses soovitud juhtotstarbe muudatused on nn ulatuslikud või mitte.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
	1.8. Üldplaneeringu eesmärk on kogu valla territooriumi või selle osa ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine. Palume elamumaa ja teiste juhtotstarvetega maa-aladel lubatud kõrvalkasutuste korral seletuskirjas kirjeldada nende rakendamise põhimõtteid, et tagada omavalitsuse üldplaneeringu kui juhtimisinstrumendi rakendamine.	Seisukohaga arvestatakse.
	1.9. PlanS § 74 lõike 5 kohaselt on üldplaneering kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ja detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekteerimistingimuste andmise alus. Palume pöörata tähelepanu projekteerimistingimuste andmise aluste määramise vajadusele detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel, sh ehitusmaht, hoonestuse kõrguspiirang ja haljastusnõuded. Palume määratleda võimalikult täpselt, kui ulatuslikku piirangute muutmist detailplaneeringu koostamisel ei loeta üldplaneeringu muutmiseks.	Seisukohaga arvestatakse.
	Palume arvestada: 1. Rakvere valla üldplaneeringu aluseks olev Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ ja olemasolevad maakondlikud uuringud 2. „Planeerimise põhimõtete rakendamine“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/static/sites/2/planeerimise-pohimotted_2016.pdf. 3. Üldplaneeringu koostamiseks vajalikud materjalid on koondatud veebilehel www.planeerimine.ee alamteemana „Üldplaneeringute koostamine 2019-2020“ https://planeerimine.ee/yldplaneering/. 4. „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ 5. „Suunised kahanevate piirkondade säästlikuks ruumiliseks planeerimiseks“ 6. „Rohevõrgustiku juhendmaterjal“ 7. „Eesti väikeasulate uuring“	Seisukohaga arvestatakse.

	8. Riigihalduse minister kinnitas 17. oktoobril määrusega nr 50 "Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded", mis hakkas kehtima 01. novembril 2019.	
	Palume lisada üldplaneeringu menetluskirjelduste hulka väljavõtte Rakvere valla veebilehel avaldatud teadest.	
	Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 5 „Kaasamine ja koostöö Rakvere valla üldplaneeringu ja KSH koostamisel“ on Tabelis 1. „Rakvere valla üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutused ja isikud“ loetletud nii asutused, kellega tuleb koostööd teha, kui ka isikud ja asutused, kelle kaasamist kohalik omavalitsus peab vajalikuks. PlanS §-des 76 ja 85 on toodud välja kooskõlastamise ja kaasamise alused, mille kohaselt koostöötegitajad annavad planeeringule kooskõlastuse ning kaasatavatel on võimalus esitada arvamusi. Sellest tulenevalt palume tabelis eristada koostöötegitajad ja kaasatavad.	Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH VTK tabelis on eristatud koostöötegitajad ning kaasatavad.
	Palume loetletud ametkondade juurde lisada kaasatavana ka Kaitseliit (riigikaitse ehitised) ning äriühingute ja ettevõtete juurde Mittetulundusühing Lääne-Viru Jäätmekehtus (jäätmekehtus planeeringualal) ja MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (maakondlik arendusorganisatsioon).	Seisukohaga arvestatakse.
	Palume lisada Tabelisse 1. kõik ettevõtted ja MTÜ-d, kellele saadeti üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus ettepanekute tegemiseks. Samuti rõhutame, et planeerimismenetluses tuleb kogu menetluse vältel lähtuda läbivalt planeeringu „kaasamiskavast“ (üldplaneeringu koostöö tegijad ja kaasatavad vastavalt PlanS §-ile 76).	Seisukohaga arvestatakse.
Tapa Vallavolikogu (Maksim Butšenkov, vallavolikogu esimees) 16.12.2019 otsus nr 163	Teha ettepanek Rakvere valla üldplaneeringu koostajatele koostöö tegemiseks koostamisel oleva Tapa valla üldplaneeringu koostajatega Tapa vallaga piirnevate väärtuslike põllumaade, rohealade, väärtuslike maastike, puhke- ja virgustusala, maardlate ning kaevandamisest mõjutatud alade kavandamisel.	Seisukohaga arvestatakse. Teeme koostööd.
Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium (Ando Leppiman, kantsler) 18.12.2019 kiri nr 1.10-17/2019/9471	MKM ei nõustu ptk 3 "Kaevandustegevus Rakvere vallas ja koostöö Keskkonnaministeeriumiga" tekstiga lk 14, kus on järeldus, et nii fosforiit kui põlevkivi tuleb kaevandamise potentsiaalsetest plaanidest kõrvale jätta. Väited materjali kvaliteedile ja keskkonnamõju ohtlikkusele on aegunud ja nende mitmekümneaastastele viidetele tuginedes on ekslik. Riiklikus plaanis on kavandatud ja teostamisel vastavad uuringud, mis neid aspekte selgitavad. Järelduste tegemine enne nende tulemuste selgumist on väär. Jäab arusaamatuks, miks on viidatud Keskkonnaministeeriumile (KeM) kui valdkonna koordineerijale – vastavalt Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendile „Maapõuepoliitika põhilised aastani 2050“ on maavarade temaatika teema kandjad nii MKM kui KeM ja sellega tuleks edaspidi kindlasti arvestada.	Info teatavaks võetud. Edaspidi võetakse kaevandamisega kaasnevate mõjude teema käsitlemisel aluseks 2018. aasta Tartu Ülikooli projekti "Virumaa maavarade võimaliku kaevandamise keskkonnamõjud põhja- ja pinnaveele ning maastikule keskkonnageoloogiliste mudelitega analüüsina koos alternatiivsete leevendusmeetmetega" aruande.
	Teeme ettepaneku Rakvere valla üldplaneeringu koostamisel võtta võimaluse korral arvesse MKMi 13.03.2019 kirjaga nr 17-7/2019/2142 edastatud palve leida võimalust taastuvenergia kajastamiseks kohalike omavalitsuste üldplaneeringutes. Päikese- ja tuuleenergia tehnoloogiate odavnemise ning hajuenergia arengu tulemusena on energiatootmine muutumas tavapäraseks ettevõtluseks, millele võiksid näiteks põhitegevuse kõrval edukalt tegeleda ka Rakvere valla elanikud ja ettevõtjad. MKMi energiatehnika osakond on soovi korral valmis energiatootmiseks sobilike alade valimisel kaasa aitama. Rakvere valla ÜP lähteseisukohtades ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuses ei ole taastuvenergia alade arendamist kahjuks ette nähtud.	Seisukohaga arvestatakse.
Adven Eesti AS (Raivo Melsas,	Adven Eesti AS saadab oma ettepaneku lisada Rakvere valla üldplaneeringu dokumentatsiooni järgnevalt info:	Ettepanekuga on arvestatud.

Juhatus liige) 20.12.2019 kiri nr 2-142	○ Sõmeru kaugküttepiirkond (ettepanek Lisa 1) ○ Sõmeru kaugküttevõrgu perspektiivne plaan (Lisa 2) ○ Rakvere valla ja linna gaasivõrgu piirkond (Lisa 3) Täiendada alajaotust „Soojusvarustus“ alljärgnevalt: ○ Soojusmajanduse väljaarendamine toimub lähtudes arengukavast (Sõmeru aleviku kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava 2016-2026) ja optimaalseimast lahendusest. ○ Sõmeru alevikku varustab soojusega Adven Eesti AS-le kuuluv maagaasil töötav katlamaja. Aleviku kaugküttevõrgust tarbivad soojust 17 kortermaja, 2 omavalitsuse hoonet ja 4 äriettevõtet. Kaugküttevõrgu üldpikkus on 2,2 km, sellest maa-alune eelisoleeritud torustik pikkusega 1,2 km ja õhus paiknev torustik pikkusega 0,3 km. ○ Perspektiivis on planeeritud rajada biokütusel töötav katlamaja asukohaga Tiigi tn 6 võimsusega 0,8 MW, mis ühendatakse Tiigi tn paikneva kaugküttevõrguga (Lisa 2) Täiendada alajaotust „Gaasivarustus“ alljärgnevalt: ○ Rakvere valla territooriumil asub Adven Eesti AS-i gaasivõrgu piirkond ja võrk.	KSH VTK ptk 6.6.2 „Gaasivõrk“ ja ptk 6.6.4 „Soojavarustus“ on täiendatud vastavalt ettepanekutele.
Keskkonnaamet (Riho Bonder, Keskkonnakasutuse juhtivspetsialist, Põhja regioon) 20.12.2019 kiri nr 6-5/19/233-3	VTK punkt 6.3.1 Põhjavesi -Pandivere ja Adavere-Põltsareoveemaa nitraaditundliku ala kaitse-eeskiri (Vabariigi Valitsuse 21.01.2003 määrus nr 17) on alates 01.10.2019 kehtetu. Uus veeseadus (edaspidi ka VeeS) § 37 lg 2 sätestab, et nitraaditundliku ala ja selle piires kaitsmata põhjaveega pae-ja karstialad pinnakatte paksusega kuni kaks meetrit määrab ja nitraaditundliku ala piires kaitset vajavate oluliste allikate ja karstilehtrite nimekirja kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Seni vastavat rakendusakti kehtestatud ei ole. VTK punktis 6.3.1.1 kirjeldatud 29.12.2009 määrus nr 75 „Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, seisundiklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekirja, nende saasteainete sisalduse läviväärtused ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning põhjaveekogumite seisundiklasside määramise kord“ on kehtetu. Seoses uue VeeS jõustumisega 01.10.2019 kehtib keskkonnaministri 01.10.2019 vastuvõetud määrus nr 48 „Põhjaveekogumite nimekirja ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekirja, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted.“ VeeS § 99 lg 3 alusel kannab kohaliku omavalitsuse üksus reoveekogumisala piirid üldplaneeringule koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud. Rakvere valla ÜP ja KSH alusplaani pole eraldi välja toodud reoveekogumisala piire. Määratlada üleujutusohhtlikud alad ning seada üleujutusohuga aladele ehitustingimused. ÜP koostamisel tuleb arvestada kliimamuutuste ja üleujutusega. Palume ÜP koostamisel ja keskkonnamõju strateegilisel hindamisel arvestada haldusterritooriumil esineda võivate üleujutusohutudega ning kliimamuutustega kaasnevate võimalike riskidega (veetaseme tõusust ja sademete rohkusest tingitud üleujutuste võimendumine, tormide tugevnemine ja sagemine, ranna- ja kaldaerosiooni kiirenemine, maalihete esinemine ning linnaliste asumite soojussaarte efekt) ja nende maandamise võimalustega. Soovitame tutvuda üleujutusega seotud riskide maandamiskava ja kliimamuutustega kohanemise arengukavaga.	KSH VTK-st on parandatud. Nitraaditundlik ala on määratud uue Vabariigi Valitsuse 06.12.2019 määrusega nr 100 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal¹⁴“. KSH VTK-sse on vastavad parandused ja muudatused sisse viidud. Põhjaveekogumite puhul lähtutakse edaspidi keskkonnaministri 01.10.2019 määrusest nr 48. Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus. Võimaluse korral kantakse alad joonisele või viidatakse ÜVK-le. Võimalikku üleujutusohu kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus. Tuginetakse nimetatud dokumentidele. Keskkonnaministri 28.05.2004 vastu võetud määrusega nr 58 „Suurte üleujutusosaladega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri

		määramise kord“ kohaselt ei ole Rakvere vallas suurte üleujutustega siseveekogusid.
Müra lähteseisukohtades tuleks lisaks müra normtasemete kategooriate määramisele ka tuvastada probleemseid piirkonnad, kus on võimalik, arvestades kavandatavaid arenguid, müra normtasemete ületamist. Samuti tuleks kontrollida, et kas kavandatavad maakasutuse juhtotstarbed on tekitatava müratasemete mõttes sobilikud?		Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
Rakvere valla üldplaneeringu KSH eelnõu punktis 6.5.3.5 on välja toodud, et vanarehvide kogumiseks on asutatud kaks tootjavastutusorganisatsiooni, kes koguvad vanarehve üle Eesti tasuta: MTÜ Eesti Rehviliit ja MTÜ Rehviringlus. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et MTÜ Eesti Rehviliit on alates 01.10.2016 oma tegevuse tootjavastutusorganisatsioonina lõpetanud.	KSH VTK ptk-i 6.5.3.6 „Jäätmemajandus“ on parandatud.	
Planeerimiseaduse (edaspidi PlanS) § 75 lg 1 p 2 kohaselt on üldplaneeringu üks ülesanne kohaliku tähtsusega jäätmeäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Sellega seoses on olulisimad küsimused: ○ kas ja kuhu oleks vaja kohaliku tähtsusega jäätmeäitluskohta (nt jäätmejaama või ohtlike jäätmete kogumispunkti). Kas ja milliseid tingimusi on jäätmeäitluskohtale vaja seada; ○ kui täpselt tuleks kohaliku tähtsusega jäätmeäitluskoht üldplaneeringus määrata? Kas kirjeldada ainult tekstis, näidata mingi juhtotstarbe kõrvaljuhtotstarbena, näidata eraldi juhtotstarbega või kasutada kõiki neid vastavalt piirkondade eripäradele; ○ hetkel ei selgu KSH-st täpselt kas jäätmejaamade ja/või ohtlike jäätmete kogumispunktide järele on vajadus või mitte. Kas kogu valla teenindab ära Lääne-Viru Jäätmekeskus ja kas on piisav, kui valla elanikkond saab viia jäätmed Lääne-Viru Jäätmekeskusesse.		Seisukohaga arvestatakse.
VTK ptk-s 6.2.7 „Kaevandamistegevus“ on kirjas: „Seisuga 23.09.2019 taotletakse Rakvere vallas kahte uut kaevandamisluba: ... ning Eesti Teed AS taotleb ehitusliiva kaevandamisluba Veltsi karjääris.“ Täpsustame, et Eesti Teed AS taotleb olemasoleva, Veltsi karjääri kaevandamisloa nr LVIM-025muutmist. See tähendab, et ei avata uut karjääri.	KSH VTK ptk-i 6.2.7 „Kaevandamistegevus“ on parandatud ja täiendatud.	
ÜP seletuskirja lk 11 punktis 15 esimeses lauses on kirjaviga: „... kuus turbamaardlat...“. Seletuskirja lk 14 punkti 3 pealkirjas võiks sõna „Kaevandustegevus“ asemel kasutada sõna „Kaevandamistegevus“.		Lähteseisukohti on korrigeeritud.
PlanS § 75 lk 1 punkti 15 kohaselt on ÜP ülesanne maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine. Sellest tulenevalt on ÜP-ga vaja määrata maardlate ja maavara kaevandamisega kaasnevad mõjud maakasutusele ning ehitiste ehitamisele. Läbi tuleks mõelda, kuidas võiks kaevandamine aidata kaasa piirkonna arengule ning milline võiks olla maakasutus peale maavara ammendumist (nt lasketiir, tuulikupark, puhkeala, sõudekanal, mets, veekogu, rohuma).		Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus. Seisukohta käsitletakse üldplaneeringu täpsustamises.
Tuleb märkida, et kaevandamislube andes määratakse loas ära kaevandatud maa korrastamise (ÜP-s mitte kasutada sõna „rekultiveerimine“) suund igale mäeeraldisele individuaalselt. Eelkõige lähtutakse senisest maakasutusest ning edasisest visioonist. Turbatootmisalad korrastatakse enamasti soodeks, liiva- ja kruusakarjäärid metsa või rohumaadeks. Kaevandades allpool põhjaveetasel korrastatakse veekoguks. Enne kaevandamise lõppu antakse ettevõttele korrastamistingimused ja selle alusel tehakse korrastamisprojekt.		Info teadmiseks võetud.
Samuti võib kaaluda uute perspektiivsete alade määramist, kuhu võiks tulevikus kaevandamine vajadusel laieneda või otsustada, kuhu uusi alasid enam ei lisandu.		Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
Mitte kanda planeeringusse kohustus, et maavara kaevandamise loa taotluse menetlemisel tuleb teha keskkonnamõju hindamine.		Seisukohaga arvestatakse.

	Planeerimisel peaks vältima kaevandamisele tundlike alade (näiteks elamu-ja rekreatsioonialad) kavandamist kasutuses või veel avamata maardlate vahetusse lähedusse ning samuti potentsiaalsete maardlate (nt alad, kus on juba kehtiv maavara geoloogilise uuringu luba) lähedusse.	Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamise käigus.
	Samas peab ÜP koostamisel arvestama kaevandamise vajalikkusega, et tagada varustuskindlus. Märkida, et kaevandamistegevuse saaduseks on materjal, mida kasutatakse nt teedehituseks ja –renoveerimiseks (liiv, kruus) või toormena energeetikatööstuses (küttematerjali saamiseks). Ka KSH-s palume arvestama praeguse ja võimaliku kaevandamisega piirkonnas.	Info teadmiseks võetud.
	ÜP koostamisel tuleb arvestada maapõuaseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lg 7, mis sätestab, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering, detailplaneering ja kohaliku omavalitsuse eriplaneering PlanS-is sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega (Maa-ametiga).	Info teadmiseks võetud.
	MaaPS § 15 lg 1 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse luba. ÜP koostamisel tuleb arvestada MaaPS § 15 lg 7, mis sätestab, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering, detailplaneering ja kohaliku omavalitsuse eriplaneering PlanS-is sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega.	Info teadmiseks võetud.
	Kaitstavad loodusobjektid kajastada üldplaneeringus, sh joonisel, liikide leiukohtade puhul arvestada looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 53. Arvestada Keskkonnaregistri ajakohaste andmetega. ÜP-s kajastada kaitstavate loodusobjektide ajaline seis (EELIS-e väljavõtte aeg) ning märkida, et andmed võivad olla ajas-ruumis muutuvad. Arvestada konkreetsete objektide kaitse-eeskirjadega ja neis seatud tingimustega, samuti aladele koostatud kaitsekorralduskavadega ning vajadusel ka liigi ja elupaiga kaitse-tegevuskavadega. I ja II kaitsekategooria liikide info kajastada kooskõlas LKS § 53. Keskkonnaameti hinnangul võib kõiki kaitsealuste liikide leiukohti ja liikide püsielupaiku kujutada ühe tingimärgiga ja I kaitsekategooria liigi ringikujulised püsielupaigad. Vastav märkus lisada üldplaneeringu teksti ja/või legendi.	Info teadmiseks võetud.
	Vajadusel arvestada erisustega kaitsevööndite lähtejoone määramisel (nt LKS § 35 lg 22 ja 5). Ehituskeeluvööndi (edaspidi EKV) ulatuses tuleb võtta arvesse erandeid tekitavad olukorrad, milleks on metsamaa erisus LKS § 38 lõikes 2 ja tiheasustusalal erisus LKS § 38 lõige 1 punktis 3. Metsamaa erisust käsitleda seletuskirjas, mitte planeeringu joonisel, kuna olukord on ajaliselt muutuv. Metsamaa määramisel on aluseks metsaseaduse § 3 lõige 2.	Seisukohaga arvestatakse.
	ÜP seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalad, juhindudes ka LKS §-st 41. Tuua välja olulisemad LKS § 38 lõigetes 4 ja 5 erisuste alla kuuluvad objektid, nt tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed (sh kergliiklusteed), planeeritavad tehnovõrgud ja rajatised, sadamad, sildumis- ja randumiskohad ning nende juurdepääsud.	Seisukohaga arvestatakse.
	EKV korrigeerimine ja vähendamine ning suurendamine (LKS § 40). ÜP lähteseisukoha kohaselt kaalutakse ÜP ka EKV vähendamist. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et EKV vähendamine on LKS kohaselt erand ning lubatud vaid põhjendatud vajaduse korral. ÜP peab seega sisaldama sisulisi põhjendusi EKV vähendamiseks. Samuti juhime tähelepanu, et uue ÜP kehtestamisega kaotavad kehtivuse ka varasemad EKV vähendamised. Kohalikud omavalitsused võivad viia uue ÜP koostamise raames läbi varasemate ÜP-ga antud EKV vähendamise kaardistamise, millega kehtestuksid varasemate EKV vähendamiste nõusolekud ja need kanduksid uude planeeringusse. Seega tuleb EKV vähendamise kaardistamisel (joonisel) ning seletuskirjas või lisa kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. ÜP tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on muutunud, siis võib erandjuhul olla vajalik uus EKV vähendamise kaalumine).	Seisukohaga arvestatakse.

	Juhul kui koostatava ÜP raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja veekogusid, kus eelmiste ÜP-ga on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks uude planeeringusse üle ei kandu.	
	Märkused ja tähelepanekud ÜP lähteseisukohtadele: Punkt 10 – rohevõrgustiku alade täpsustamisel arvestada looduskaitsest tähelepanu omavate kooslustega (vääriselupaigad, poollooduslikud kooslused, märgalad). Punkt 11 – ÜP-s on vajalik näidata ka kallasraja sulgemise vajadused. Planeerimisseaduse § 75 lõige 1 punkti 11 kohaselt ÜP ülesanne on kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 39 lõike 3 kohaselt otsustatakse kallasraja sulgemine ÜP-ga. Punkt 13 – küsimus „kas teatud objekte tahetakse riigi kaitse alt muuta kohaliku kaitse alusteks objektideks?“ võib puudutada valla territooriumil asuvaid parke. Keskkonnaamet täpsustab seda üldplaneeringu koostamise käigus.	Seisukohaga arvestatakse.
Päästeamet (Alar Tetting, Peainspektor, Ohutusejärelevalve büroo) 20.12.2019 kiri nr 7.2-3.3/13218-2	Muud märkused: VTK punktis 6.4.3 Kaitstavad loodusobjektid tuua välja, et kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstav loodusobjekt Rakvere vallas on Pahnimäe maastikukaitseala, mis on kehtestatud Rakvere Vallavolikogu 30.08.2017 määrusega nr 8 "Pahnimäe maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri". Ida päästkeskusel puuduvad ettepanekud Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta.	KSH VTK ptk-i 6.4.4 „Kaitstavad loodusobjektid“ on täiendatud. -